Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCIII. Ч. 41. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 4-го БЕРЕЗНЯ 1986 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, MARCH 4, 1986 No. 41. VOL. XCIII.

ВІДБУЛОСЯ ЗІБРАННЯ УРЯДУ УНР

Филядельфія (УІБ). — В суботу і неділю, 22-го і 23-го лютого ц.р. тут в Домі УНР відбулося чергове зібрання Уряду УНРеспубліки з участю членів Уряду та Президента УНРеспубліки Миколи Лівицького, голови УНРади інж. П. Лимаренка, голови Найвищої Контрольної Ради П. Крамаренка, голови Фінансової комісії інж. Юрія Храневича, ред. „Мети" Галини Царинник та голови УІБ Тетяни Носуко-Оборонів.

Зібрання відкрив голова Уряду д-р Ярослав Рудницький, вітаючи присутніх та вшановуючи пам'ять Головного Отамана і Голови Директорії св. п. Симона Петлюри, 60-річчя смерти якого припадає на цей рік. З черги інж. П. Лимаренко прочитав список членів і прихильників ДЦ УНР, які відійшли у вічність, а саме: члени УНРади — Марія Клепачівська, о. Іван Сиротинський, майор Микола Алексевич; члени ОП ДЦ УНР — Зінаїда Маслюк, Федір Сліпченко з Австралії; Тетяна Приходько, пор. Іван Піддубний, Євген Пласкач зі ЗСА. Їхню пам'ять вшановано вставанням з місць і однохвилинною мовчанкою.

Ділову програму зібрання започаткував своїм звітом голова Уряду з діяльности з часу від червня 1985 року до лютого 1986 року. У зв'язку з першою присутністю заступника голови Уряду д-ра В. Шандора на зібранні Уряду привітано його в окремій церемонії як члена Уряду. Окрім цього реінстальовано д-ра В. Требіцького на становище заступника керівника Ресорту Зовнішніх Справ та затверджено представниками ДЦ УНР д-ра М. Рубінця у Бразилії, а проф. В. Коваля в Венесуелі.

Після цього звітували коротко заступники голови: проф. І. Самійленко, д-р В. Шандор, інж. М. Никіш, мгр М. Липовецький, д-р Р. Богатюк, керівник Ресорту Військових Справ, та голова Ресорту Фінансів К. Луценко.

Два довші справоздання подав проф. І. Самійленко, як голова Ювілейного комітету для відзначення 65-ліття ДЦ УНР в екзилі та як голова Координаційно консолідаційної комісії Уряду УНРеспубліки. Після цього відбулася довга дискусія в справі дотеперішніх заходів і консолідаційних переговорів із КУППО.

Розглянуто детально всі запропоновані зміни Державного Центру УНР і КУППО до Тимчасового закону і більшість з них прийнято як пропозиції на евентуальну Надзвичайну Сесію УНРади в ближчому часі.

Проф. І. Самійленкові висловлено признання і подяку за пророблену працю та затверджено додаткових членів Координаційно-консолідаційної комісії для дальшого ведення і завершення цієї справи.

Крім заходів комісії продискутовано і прийнято до відома ініціятиву Президента М. Лівицького в справі конференції всіх політичних угруповань у діяспорі та заходи голови Уряду в справі наладнання взаємин між ДЦ УНР і суспільно-громадською надбудовою української діяспори, СКВУ.

На зібранні заслухано інформації про Фундацію ім. С. Петлюри в різних країнах, що нараховує разом суму понад 100,000 дол. Вирішено продовжувати щорічну дотацію на Бібліотеку ім. С. Петлюри в Парижі та звернутися до українського суспільства в діяспорі з закликом до пожертв на фундацію з нагоди трагічних петлюрівських роковин.

З черги заслухано інформацію редакції і адміністрації „Мети" та голови УІБ.

З інших точок, які обговорено, були справи вашінгтонської комісії Великого голоду, найновіша пресова кампанія проти українських націоналістів, справа так званих воєнних злочинців у Канаді та ЗСА, тощо.

В цілому дводенне зібрання Уряду УНРеспубліки в екзилі пройшло в діловій атмосфері, взаємному порозумінні та свідчило про однозгідність членів Уряду в основних справах сучасного політичного життя в діяспорі.

ШЕВЧЕНКІВСЬКІ СВЯТКУВАННЯ

Кергонксон, Н. Й. — Школа Українознавства при церкві Пресвятої Трійці в Кергонксоні, Н. Й., влаштовує свято в честь Тараса Шевченка у неділю, 9-го березня ц.р., в церковній залі о год. 12-ій. **В програмі доповідь** мгр Ліни Андрієнко-Данчук, рецитація проф. Андрія Баранника, виступи учнів школи і хору „Золотий гомін".

КРЕДИТІВКА В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Загальні річні збори Федеральної кредитової кооперативи „Самопоміч" в Ню Йорку відбудуться в неділю, 23-го березня ц.р., о годині 2:30 по полудні тут, у великій залі Академії св. Юра, при 215 Схід 6-та вул. Управленими до голосу є тільки члени. Доказом членства є ощадностева книжечка, яку треба мати зі собою. У випадку спільного конта тільки перша особа є управнена до голосу.

У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ АРЕШТУВАЛИ С. КОВАЛЬЧУКА

Філядельфія. — Як інформують телефоном з Філядельфії, в п'ятницю 28-го лютого ц.р. о год. 7:30 ранку арештували українця Сергія Ковальчука та відвезли до в'язниці.

Як уже інформовано Верховний Суд в дні 24-го лютого ц.р. відкинув відклик С. Ковальчука, якому суд нижчої інстанції відібрав горожанство.

Сергій Ковальчук народжений 1920 року в Польщі переїхав до ЗСА в 1950 році та десять років пізніше одержав горожанство.

Від 1977 року іде слідство проти нього під закидом, що він як член української поліції в часі Другої світової війни брав участь у знущанні та вбивстві 5,000 жидівського населення.

Під таким закидом Бюро спеціяльних інвестиґацій (ОСІ) зажадала відібрання горожанства С. Ковальчукові тому, що він подав фальшиві дані про себе в часі старання про горожанство і в часі старання на право приїзду до ЗСА. Однак коли після першої судової розправи С. Ковальчукові хотіли відібрати горожанство, друга судова інстанція, Третій Відділ Апеляційного Суду, в 1984 році відкинув перший присуд тому, що думка суддів була поділена на те чи присуд був справедливий, та що не можна було доказати вини С. Ковальчукові.

Все ж таки Верховний Суд розглянувши справу С. Ковальчука рішенням з 24-го лютого 1986 року відобрав йому горожанство у слід за чим прийшло арештування його в п'ятницю 28-го лютого ц.р.

Висвітлять фільм про Патріярха

Філядельфія. — Тут на початку березня ц.р. буде висвітлено кольоровий звуковий фільм кіностудії Ярослава Кулинича під назвою „В'язень Христа ради". Фільм розповідає про життя бл. п. Патріярха Йосифа від дитинства до смерти.

Висвітлення фільму відбудеться у парафіяльних залях українських католицьких церков у такі дні та години: у п'ятницю, 7-го березня, о год. 8-ій вечора при Веллі рд.; в суботу, 8-го березня, о 6-ій годині по полудні при Північ 24-ій вул.; в неділю, 9-го березня, о год. 1:30 по полудні при Захід Каюга вул.; і о год. 5:30 по полудні при вул. Ортодокс.

В неділю, 16-го березня, о год. 12-ій в полудне, фільм „В'язень Христа ради" буде висвітлений в залі української католицької церкви при 97-06 87-ій вул. в Озон Парку, Н. Й.

УВАН влаштовує наукову конференцію

Ню Йорк. — Українська Вільна Академія Наук в ЗСА влаштовує наукову конференцію на тему „125 років української академічної традиції в Києві 1861-1986", яка відбудеться в суботу, і **неділю, 15-го і 16-го березня ц.р., тут в УВАН при 206 Вест 10-та вул.**

В суботу, 15-го березня, відбудуться дві сесії доповідей, ранішня і пополуднева. В ранішній сесії доповідачами будуть професори Ярослав Білінський, Роман Сербин і Марко Антонович. В пополудневій сесії доповідачами будуть Юрій Гаєцький, Омелян Пріцак, Петро Одарченко, Олекса Біланюк і Юрій Шевельов.

В неділю, 16-го березня, відбудеться пополуднева сесія, на якій доповідачами будуть професори: Я. Білінський, Ярослав Пеленський Василь Омельченко і Ю. Шевельов.

Ранішня сесія відбуватиметься в суботу, від год. 10:30 до год. 12:30, пополуднева сесія в суботу буде від год. 1:30 до 6-ої, а у неділю від год. 2-ої до год. 5:30 по полудні.

В Асторії померла Н. Хоманчук

Асторія, Н. Й. — В неділю, 2-го березня 1986 року тут померла несподівано на удар серця св. п. Наталія Хоманчук, видатна громадянка, провідна членкиня української громади в Ню Йорку, довголітня учителька в Україні і на поселеннях у вільному світі, активний член управи Братства св. Миколая — 5-го Відділу Українського Народного Союзу, і активістка в багатьох жіночих, суспільно-громадських і молодечих організаціях на різних становищах.

Св. п. Н. Хоманчук

Покійна відзначалася шляхетністю душі, була доброю учителькою і виховницею, примірною матір'ю, знаменитою доповідачкою на багатьох імпрезах, організаторкою з провідницькими здібностями і цими прикметами здобула собі загальну пошану в Ню Йорку і поза великою нюйоркською громадою. Родина і українська громада втратила велику українську патріотку, яка цілим серцем любила свій нарід і для нього трудилася ціле життя.

Залишила в жалобі мужа Миколу довголітнього секретаря 5-го Відділу УНС і

(Закінчення на стор. 4)

Тихий добродій української громади

Ню Йорк (О.К.). — Ще у листопаді 1985 року був поміщений на сторінках „Свободи" обширний допис про св. Йосифа Кузьмина з приводу його смерти. У ньому крім життєпису цієї скромної людини, що служила у двох світових війнах в українському війську і вкінці прожила роки в ЗСА на важкій фізичній праці, також зазначено, що Й. Кузьмин ціле своє майно, придбане цією працею призначив на українські організації та установи.

Одною з цих організацій, що зовсім несподівано отримала щедрий дар від того тихого добродія, була Пластова Станиця в Ню Йорку.

Зворушені датком невідомого приятеля пластової молоді, якому навіть не можна було подякувати за щедрість, ми звернулися до виконавця останньої волі **Покійного д-ра Івана Серанта, щоб довідатися дещо ближче про цього добродія.**

У затишних бюрах „Самопомочі" д-р І. Серант тепло згадує свого приятеля Й. Кузьмина і його громадську та патріотичну настанову. Д-р І. Серант розповідає як примістив хворіючого вже Й. Кузьмина у старечому домі та постійно відвідував його там, поруч із О. Шепаровичем Г. Онуфревим та І. Клюфасом. **Й. Кузьмин, не маючи жадної** родини, завчасу розпорядив усім майном на випадок своєї смерти, призначив гроші на похорони, на пам'ятник **на гробі та інші зв'язані** із смертю видатки, а все інше, що залишилося з довгих років його важкої праці просив д-ра І. Серанта розподілити справедливо по рівній частині поміж дев'ять українських організацій, які він сам визначив.

І так одержали по 5,581.**46 дол. ЗУАДК, НТШ, Пластова Станиця в Ню Йорку, УВАН, УВУ, УНІГУ, Український Золотий Хрест, Церква св. Юра в Ню Йорку і Школа Українознавства при „Самопомочі" в Ню Йорку.**

Д-р І. Серант виконав совісно бажання свого приятеля **і каже, що переслав на адреси** и визначених організацій цю суму, яка була приділе**на та тепер збирає потвердження** одержання посилок, які, як і всі інші прилоги Й. Кузьмина ховає точно і совісно у бюрах „Самопомочі", щоб могти кожночасно показати зацікавленим, що і як зроблено. Він з радістю підкреслює, що для нього **було це завдання приємним** до виконання і він вдоволений що міг це для Й. Кузьмина зробити. З усміхом згадує, що Й. Кузьмин частенько заходив до нього, до бюра „Самопомочі" та тихо чекав на вільну хвилину, щоб могти поговорити і порадитися.

Ця самітня скромна людина шукала серця і теплоти, серед української громади, а знайшовши її принаймні в одиниць сторицею віддала їх цій громаді, жертвуючи її увесь свій важко зароблений гріш.

МОСКВА ДАЛІ ОБВИНУВАЧУЄ ЗСА

Москва. — Продовжуючи тему, почату в перший день 27-го з'їзду КПСС генеральним секретарем Міхаїлом Ґорбачовим, всі, хто виступає на з'їзді намагаються обвинуватити З'єднані Стейти Америки в „світових клопотах".

Міністер оборони СССР Сєрґєй Соколов накинувся на стратегічну оборонну ініціятиву президента Роналда Реґена, заявивши, що вона являє собою „особливу загрозу". „Мета американських імперіялістів є зрозумілою: вони намагаються досягнути вирішальної військової переваги над Совєтським Союзом, щоб мати можливість загрожувати раптовим нуклеарним ударом", — сказав С. Соколов.

Голова КҐБ Віктор Чебріков говорив про те, як американська розвідка проникає в Совєтський Союз. „Ми викрили недавно аґентів імперіялістичних розвідчих служб і ренеґатів, які продавали совєтські державні секрети закордонним організаціям. Їх спостигла справедлива кара", — сказав В. Чебріков.

Більш примирливою була промова міністра закордонних справ Едуарда Шеварднадзе, хоч він теж обвинувачував З'єднані Стейти Америки у відсутності прогресу в переговорах про роззброєння. Він сказав, що не зважаючи на суперечності між СССР і ЗСА, переговори будуть продовжуватися. Він також дав зрозуміти, що заплянована на літо друга зустріч на вершинах між Роналдом Реґеном і Міхаїлом Ґробачовим відбудеться, бо це буде залежати від совєтської сторони.

Міністер закордонних справ також нагадав про стратегічну оборонну ініціятиву ЗСА. „Ми ніколи не перестанемо виступати проти неї", — сказав Е. Шеварднадзе.

А. Шевченко став громадянином ЗСА

Вашінґтон. — Колишній заступник генерального секретаря Об'єднаних Націй Аркадій Шевченко, який кілька років тому попросив політичного притулку в ЗСА, дістав у четвер, 27-го лютого, американське громадянство.

„Звичайно, це для мене дуже довгий шлях, — сказав А. Шевченко в телефонічному інтерв'ю зі свого вашінґтонського помешкання. — **Я дуже гордий, що стаю громадянином З'єднаних Стейтів Америки і дістаю всі права, які має кожний громадянин ЗСА. Це найщасливіший момент у моєму житті".**

Церемонія прийняття присяги відбулася тут в готелі Мейфлавер. Разом з ним на церемонії були присутні його жінка Ілейн, адвокат Вілліям Ґеймер, кілька конгресменів і урядових чиновників.

Шевченко сказав також, що до його радости примішується і смуток. „Згадуючи свою батьківщину, я шкодую, що не маю можливости там жити. Я люблю свою батьківщину і її народ. Лише правлячий режим змусив мене виїхати звідти. Але я завжди буду її пам'ятати.

Він додав, що його пригнічує також те, що він ніколи не зможе побачитися з дочкою Анною, яка проживає в Москві і має тепер 24 роки. Крім того, Шевченко має сина Ґеннадія, який працює в міністерстві закордонних справ СССР.

За останні п'ять років А. Шевченко багато їздив по З'єднаних Стейтах Америки з доповідями. В минулому році він видав книгу „**Розрив з Москвою**".

В майбутньому Шевченко плянує зайнятися дослідницькою працею і має намір багато писати. Він сказав, що в З'єднаних Стейтах йому найбільше подобається „свобода говорити не оглядаючись. Все життя до втечі я був чиновником-бюрократом і кожне моє слово було під контролею".

ДОПОВІДЬ НТШ

Ню Йорк. — Наукове Т-во ім. Шевченка влаштовує доповідь д-ра Володимира Стойка на тему „Україна у проєкціях Гітлера". Доповідь відбудеться у суботу, 8-го березня ц.р., о год. 5-ій по полудні, тут в домі НТШ, при 63 Четверта авеню, між 9-ою і 10-ою вулицями.

ВБИЛИ ШВЕДСЬКОГО ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРА О. ПАЛЬМЕ

Стокгольм, Швеція. — В суботу, 1-го березня ц.р., пізно вночі невідомий терорист підійшов до прем'єр-міністра шведського уряду Ольофа Пальме і вистрілив в нього кілька пострілів на очах дружини, яка також була поранена одною з куль Пальме помер на місці випадку, тобто в центрі Стокгольму, повертаючись з кінотеатру з дружиною Лісбетою. Як пізніше оповіли нечисленні свідки до прем'єра підійшов мужчина приблизно років 40 в довгому чорному плащі і почав стріляти в груди і живіт своєї жертви.

Шведська поліція і Інтерполь почали розшуки за вбивником. Спочатку поліція арештувала кілька осіб запідозрених у вбивстві, але слідство виявило, що вони не мали нічого спільного з атентатом. Підозріння впало також на еміґрантів з Юґославії — хорватських сепаратистів, але мотивів вбивства не було. Колишній прем'єр Швеції Торбйорн Фальдін, який програв вибори в 1982 році проти Пальме заявив, що такого випадку у Швеції ще не було. „Виглядає, що відкриті демократичні форми і свобідна поведінка керівників держави минулись назавжди і тепер треба застосовувати міри обережности", — заявив Фальдін. Досі прем'єр-міністра ніхто не охороняв і усі члени уряду не користувались ніякою урядовою допомогою для охорони.

Після смерти О. Пальме поліція отримала декілька телефонів в Стокгольмі, і Лондоні. Деякі особи, які, очевидно, не називали своїх прізвищ, брали не себе відповідальність за вбивство, хоч, знову ж таки, не називали мотивів. Також німецька терористична група Баадера Майнгофа взяла на себе відповідальність, а в неділю, 2-го і понеділок, 3-го березня також німецькі фракція „Червоної армії" терористична група заявила, що це її люди виконати атентат на Пальме.

Існують два підозріння шведських урядових чинників: вбивство було доконане як форма помсти, або було пляноване іншою державою. Шведи більше схиляються до другої думки, тобто плянованого вбивства. Підозріння пляновости є більше тому, що вбивник скоро скрився, значить за вбивством стояли також інші люди-помічники. Досі ніхто не висунув думки, що О. Пальме могли вбити агенти КҐБ, які хотіли помститися за гострі виступи прем'єра й інших членів уряду Швеції проти СССР, який намагався пенетрувати шведські води своїми підводними човнами. Політичні спостерігачі в Европі такої можливости не виключають.

О. Пальме народився в швеській аристократичній родині, був добре вихованою людиною, надзвичайно здібним політиком, користувався свобідно п'ятьма мовами. У жалобі перебуває ціла Швеція. Тисячі громадян прибувають на місце морду, кладуть квіти на сплямлене кров'ю місце, світять свічки, залишають записки. Спільно зі Швецією в жалобі перебуває ціла Европа і країни на інших континентах.

В АМЕРИЦІ

ПІСЛЯ ДЕКАДИ боротьби та програної у справі навчання релігії у школах в ЗСА, консервативні християнські кола знову відновили старання про науку релігії в публічних школах. Однак Верховний Суд далі стоїть твердо на рішенні, що ніяка релігія не може бути предметом навчання.

НА ПІДСТАВІ РОЗСЛІДІВ поліції та федеральних агентів капсулка тайленолу, знайдена у пляшечці біля тіла померлого з причини затруєння чоловіка в Нєшвілл, Теннесі, виказала у собі циянкалій. Однак ці, що прослідкували стверджують, що це був інакший рід циянкалію, як цей, що вбив молоду жінку в Йонкерсі, біля Ню Йорку.

СЕРЕД АМЕРИКАНСЬКИХ жидів і релігійних жидівських організацій розгорілася сильна боротьба на тему жидівської ідентичности. Дискусія ведеться поміж релігійними провідниками ортодоксальних, консервативних і реформованих жидів передусім на тему стандартів щодо подруж, розводів і зміни релігії.

КОМІСІЯ ДЛЯ СПІЛЬНОГО добра в ЗСА подає, що датки на про-жидівську політичну акцію зросли помітно від 1980 року. На думку комісії ці політичні чинники, що піддержують справи Ізраїля дістають дуже високі грошові датки від різних про-ізраїльських товариств і груп. Останнього року 66 сенаторів і 238 членів Палати репрезентантів одержали від про-ізраїльських організацій 853,000 дол. На піддержування вибору політиків, що допомагають справам Ізраїля передано у виборах 1983-84 року 3,372,393 дол.

СЕНАТОРИ СХВАЛИЛИ спробу передавати по телевізії сенатські сесії, які почнуться 1-го червня. Як тільки вставлять телевізійну і радіову апаратуру почнеться передавання сесій. Сенат голосуватиме знову літом над справою постійного передавання.

БЮЛЕТЕНЬ ЗАБЕЗПЕЧЕНЕВОЇ фірми Метрополітан виявив, що в столиці Америки, Вашінґтоні, смертність людей, які хорували на рака, була найвищою в цілій країні. Пересічне число смертей від недуги рака — 318 на 100,000 чоловіків. У Вашінґтоні це пересічне число виносить 515. Серед жінок, у Вашінґтоні смертність виносить 288 осіб, тоді коли в країні пересічне число є 221. Найменше смертностей є в стейті Юта.

У СВІТІ

ВИСТУПАЮЧИ НА ПРОЦЕСІ в справі замаху на Папу Івана Павла II, генеральний прокуратор Італії Антоніо Маріні заявив, що відкликає обвинувачення з трьох болгарських громадян — Сергея Антонова, Тодора Айвазова і Желіо Васильєва за браком доказів. Італійські репортери і працівники суду вважають, що при винесенні вироку будуть враховані рекомендації прокурора і суд припинить справу проти болгарських громадян. Однак припинення справи не означає, що невинність болгарів доказана.

ШВЕДСЬКА КОСМІЧНА корпорація буде першим клієнтом китайської програми космічних запусків. В тижневику „Пекін Рів'ю", що виходить в столиці Китаю англійською мовою, сказано, що ця шведська корпорація і китайське промислове об'єднання „Велика стіна" підписали контракт на суму 4 міл. дол.

ЛІДЕР АНҐОЛЬСЬКИХ ПАРТИЗАНІВ Йонаш Савімбі надрукував статтю в журналі „Полісі Рів'ю". В ній він пише, що в 1965 році вивчав методу партизанської боротьби в комуністичному Китаї. Тоді ж Й. Савімбі зустрівся з Мао Зедонгом. Від лідера китайських комуністів Савімбі перейняв п'ять принципів партизанської боротьби. „У Мао і комуністів я вчився, як боротися і перемагати в партизанській війні", — пише Савімбі. Лідер анґольських партизанів попередив західні країни, що якщо комуністам вдасться перемогти його з'єднання, то під їх контролею опиниться вся країна, що є важливим стратегічним пляцдармом на шляху в Південно-Африканську Республіку. „Ось чому я твердж: УНІТА — це ключ до Анґолі, Анґоля — ключ до Африки і Африка — ключ до Заходу", — пише Савімбі.

КОНФЕРЕНЦІЯ КРАЇН Організації африканської єдности назвала небезпечним конфлікт між З'єднаними Стейтами Америки і Лівією і оголосила, що вона підтримує Лівію, бо обов'язком організації є підтримувати всі африканські країни. Під час конференції Лівія намагалася внести резолюцію, яка осуджує „французьку інтервенцію в Чаді". Однак за порадою більшости делегатів Лівія відкликала свою резолюцію з обговорення.

ЗАСТУПНИК ГЕНЕРАЛЬНОГО секретаря Об'єднаних Націй Дієго Кордовес повідомив, що незабаром він має намір здійснити поїздку до столиць Афганістану, Пакістану і Ірану, щоб зрушити з мертвої точки переговори в справі Афганістану. Поїздка Д. Кордовеса розрахована на два тижні, але він сказав, що радо продовжить її, якщо це буде потрібно для успішного вирішення проблеми. Починаючи з червня минулого року, совєтські і афганські представники настоювали на прямих переговорах з Пакістаном, але керівники Пакістану відмовлялися зустрітися з цими представниками. Кордовес сказав також, що він має намір відвідати Тегран, бо в Ірані в даний час проживає понад мільйон афганських втікачів, доля яких також повинна бути вирішена в Женеві.

ПРЕДСТАВНИКИ міністерства оборони Італії повідомили про арешт старшини італійських військово-повітряних сил Джюзеппе Франкі, обвинуваченого у викраденні секретної інформації, яка має відношення до військової бази ЗСА в Комізо, де розміщені крилаті ракети з нуклеарними боєголовками. Дж. Франкі і ще один неназваний військовослужбовець були спіймані в той момент, коли вони намагалися видістати з сейфа секретні документи. Хоч обставини арешту і вся інформація про діяльність Франкі зберігаються в таємниці, стало відомо, що спіймані шпигуни продавали секретні документи агентам лівійського диктатора Муаммара Каддафі.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303
Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Спір за оборонний бюджет

Виголошена в минулу середу ввечері 26-го лютого ц.р. промова президента Реґена через усі радіотелевізійні станції була зверненням до народу понад голови Конґресу — з обвинуваченням Конґресу, що той відмовляє Президентові бажаних ним грошей на оборону країни. На самому вступі Президент відступив від цієї теми, щоби висловити вдоволення і признання філіппінському народові, що там пощастило перевести зміну режиму без громадянської війни. Президент заявив приязне становище Америки супроти нового уряду на Філіппінах, що його очолила як президент Коразон Акіно.

Президент Реґен по суті не сказав нічого нового, чого раніше він не сказав. Він покликався на відому засаду, що „хочеш миру — готуйся до війни" та запевняв, що на протязі минулих п'яти років свого урядування переводив дозброєння виключно під кутом забезпечення миру, а не для воєнних цілей. Ствердив ще раз, що кремлівські правителі рахуються тільки із силою будь-якого контраґента і що американська збройна сила є найважливішим атутом у переговорах із Совєтським Союзом про редукцію зброї. Щодо своєї найближчої зустрічі з Михаїлом Ґорбачовим — Реґен займає подібне становище, як Ґорбачов: що така зустріч доцільна тільки тоді, коли дасть позитивні наслідки. Ствердив, що за п'ять років його урядування комуністична експансія не мала ніде у світі успіху, а в Ґренаді зліквідовано комуністичний режим. Новиною була заява Реґена, що Америка розпоряджає зброєю, яка може знищити й терористичні центри без шкоди для невинних людей.

У такому самому 20-хвилинному часі, в якому промовляв Реґен, відповів йому голова демократичної більшости в Палаті Репрезентантів конґресмен Джеймс Райт. Він заявив на самому початку, що у справах забезпеки країни нема республіканців ані демократів, а є тільки американці, і щодо потреби сильної оборонної зброї нема розбіжности поглядів між президентом Реґеном та Конґресом. Розбіжність поглядів стосується тільки черговости важливости різних потреб країни. Райт твердив, що Реґен не скріплює, а послаблює оборонну здатність країни, скреслюючи видатки, наприклад, на високе шкільництво чи очищення довкілля. Звернув увагу, що Японія вишколює щорічно п'ятикратно більше інженерів, як Америка.

Звернув увагу, що коли тепер існує у світовому збройному арсеналі приблизно 60,000 атомових ракетних „головок" чи атомових бомб, багатократно сильніших як скинені на Наґасакі і Гірошіму атомові бомби, то продукування дальших атомових родів зброї перечить здоровому глуздові.

З промови конґресмена Райта з коментарів, які опісля можна було слухати на телевізійних каналах,— можна було зробити висновок, що президентові Реґенові ніяк не вдасться отримати від Конґресу цієї суми гроша на зброю, що її він вимагає,— збільшення теперішнього бюджету на 8 відсотків, коли всі без винятку інші ресорти отримають зредуковані суми. Промова президента Роналда Реґена була, як завжди палка, високопатріотична, але його опонент демократичний лідер в Палаті Репрезентантів мав у багато дечому рацію. Особливо треба було йому признати правду, коли він різко критикував марнотратність гроша, що його допускається Пентаґон, який платить за кожний виряд для війська куди більше, аніж дані предмети коштують на вільному ринкові. Забув додати, що — на жаль — подібне діється і з сумами на цивільні цілі, коли розпухлий бюрократичний апарат і несовісність службовиків доводить до жалюгідного явища хабарництва та просто крадежу громадського добра.

Ці дві промови, що їх виголошено в середу, вказують, що тепер ведеться гострий бій між Білим Домом і Капітолем за бюджет і що буде дуже трудно дійти до конструктивного компромісу,— але цей бій мусить скінчитися компромісом.

В СТОЛИЦІ ЄГИПТУ Каїрі придушено заворушення поліції, в якому взяло участь понад дві тисячі поліціянтів. Проти них були кинені танки і літаки. Заворушення було організоване молодими рекрутами, які недавно прийшли служити в поліцію. Вважають, що причиною повстання стали чутки, що їхня служба буде продовжена з трьох років до чотирьох. Згідно з іншими звідомленнями, в повстанні брали участь і поліціянти-ветерани, які були незадоволені низькою платнею, що становить всього 10 долярів на місяць. 36 вбитих і 352 поранених — такий сумний наслідок цього повстання. Серед вбитих є чотири чужинецькі туристи. Сотні поліціянтів заарештовані. Спалені три готелі, десятки ресторанів і нічних клюбів. Шкода, спричинена заворушенням, виносить десятки мільйонів долярів.

Степан Женецький

МОСКВА ЗНОВУ ЗАЛИЦЯЄТЬСЯ ДО ЯПОНІЇ

I.

Від закінчення Другої світової війни, Москва вже кілька разів пробувала нав'язати приязні стосунки з Японією, і це досі їй ніяк не вдається. Як відомо, під час цієї останньої війни Москва загарбала чотири японські острови, звороту яких Японія постійно домагається, але їх Москва відмовляється повернути. Через ці острови, досьогодні, 40 років після закінчення війни, ще немає мирового договору між комуністичною Москвою і Японією.

Зразу після закінчення Другої світової війни, Москва не дуже звертала увагу на переможену Японію, яка не представляла собою ні мілітарного, ні економічного значення. Але, коли після так званого „японського економічного чуда" в 60-их роках, Японія стала світовою економічною потугою, другою після Америки, Москва стала залицятися до неї, щоб нав'язати з нею кращі стосунки, в першій мірі, економічні. Москва дуже хотіла б, щоб Японія своїми капіталами і своєю технологією розбудувала її сибірський нафтовий і газовий промисли. Японія годилася все це зробити, але зажадала, щоб Москва віддала їй ці чотири острови. Москва відмовилася — і на цьому... залицяння закінчилося.

Ґорбачов починає наново залицятися

Коли в 1985 році на найвищий кремлівський стілець сів новий московсько-совєтський головний ватажок Міхаїл Ґорбачов, то він став наново залицятися до Японії. Світова преса подала вістку, що в середині місяця січня 1986 року, до Токіо прибув на чотириденну візиту міністер закордонних справ Совєтського Союзу Шеварднадзе, щоб наладнати кращі взаєми з Японією. Як подають закордонні кореспонденти з Токіо, японці дуже бажали б собі, щоб тим разом їм удалося поправити відносини з Москвою, якій Японія найменше довіряє, і якої найбільше боїться. Світова преса віднотовує, що вже минуло понад 10 років, як совєтський представник такої високої ранги відвідував Японію. Одначе японські урядові кола не покладають великих надій на те, щоб відвідини Шеварднадзе причинилися до поправлення відносин між Японією і Москвою. Назбиралося забагато злої крови, — говорять японці, — між обома країнами за останніх 100 років. Обопільна ворожнеча від 40-ка років, в якій Японія звинувачує Совєтський Союз, що він безпідставно окупував чотири японські північні острови, що їх японці називають корінною японською територією. Політичні спостерігачі певні, що в розмовах із Шеварднадзе були порушені територіяльні проблеми, тобто, справа загарбаних Совєтським Союзом японських островів.

Відвідини Шеварднадзе — важлива подія

Не зважаючи на великі непорозуміння між обома країнами, японські урядові чинники вважають відвідини Шеварднадзе важливою подією у відносинах із СССР; а зокрема вони пов'язують великі надії з нібито „миролюбною лінією", яку започаткував Ґорбачов. Японці сподіються, що Совєтський Союз є тепер готовий поводитися з Японією, як з важливою країною, з якою треба рахуватися.

У минулому совєто-московські головачі трактували Японію майже з погордою, вважаючи її за дипломатичного цуцика Америки і американську мілітарну станицю. Лаючи Японію, як американського ступайка, Москва часто додавала пересторогу на її адресу, що пару добре націлених атомових ракет, можуть затопити всі японські острови.

Досить загострені відносини між СССР і Японією ще погіршилися в 1979 році із-за великої совєто-московської мілітарної розбудови на Далекому Сході та з приводу окупації Афганістану. Недовір'я Японії до Совєтського Союзу ще поглибилося після того, як совєто-московський військовий літак зістрілив у 1982 році південно-корейський пасажирський літак.

Знову ж Кремль тепер постійно атакує японського прем'єра Яшуґіро Накасоне, якого називають мілітаристом на службі протимосковських інтересів.

Новий підхід Москви

Під сучасну пору Москва постановила, принаймні так виглядає, провадити більш поміркoвану політику.

Закінчення буде.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Яр. Климовський

„Кім бил Нікіфор?"

Під таким наголовком Міколай Сівіцький помістив свою статтю у краківському щоденнику „Жиціє літерацкє" 18-го серпня 1985 року.

Вибираємо із цієї статті найбільш суттєве (очевидно в українському перекладі).

Накладом Видавництва „Аркади" появився у 1984 році альбом „Нікіфор", його опрацював Анджей Банах. Альбом розійшовся, можна сказати, вмлівіч. До речі, це четверта книжка Банаха про Никифора.

Послухаймо відгуку М. Сівіцького на альбом-книжку А. Банаха й узагалі на його „пасання".

„Якщо читач сягне поза інформації поміщені в альбомі, то огорне його немиле розчарування, виявиться бо, що 'відкриття' Никифора, що його доконав Банах зовсім не було піонерське, а піклувальною діяльністю керували інтенції, що не конечно випливали з чисто людських мотивів".

Звернім увагу на безсумнівний факт, що Никифор був з уродження і виховання лемком або українцем. Банах, одначе, представляє його в альбомі як поляка. Та це не найновіша концепція, бо польськість мистця представлено ще в 1959 році, коли Банах виставив його дорібок у Парижі, так, що українці мали вже час на це зареагувати. Запахло скандалом, що переходить поза границі краю.

Тенденція присвоювання Никифора польській культурі уявнилася в творах Банаха, щоправда не зразу.

У першій книжці („Никифор мистець із Криниці", 1957) автор обминає походження маляра, згадує лиш побіжно про його „родинні церкви", що вказує на те, що Никифор не є поляком.

У другій книжці („Пам'ятка з Криниці", 1959) знаходимо дещо ближчу нотатку: „Перед тим жив разом з лемками, зі своїми почував себе краще". А дещо далі читаємо, що в неділі Никифор ходив до костьола. Тут ясно: після виселення українців Никифор (у сімдесятп'ять відсотках глухонімий — прим. Я.К.) нічого про це не знає і ходить туди як раніше. Наступає наче чудо із-за ходження (до костьола) зміняється обряд героя і то без його відома. Це був прелюд до виставки праць Никифора в Парижі, що її влаштував Банах в 1959 році, де національність мистця окреслено без заікнення: Никифор — польський маляр.

Якщо отже Банах раніше достежив у Никифора лемка, то не міг зарахувати його малярства до осягів польського мистецтва; в дальших публікаціях дані, що бракували, почав „доробляти".

У третій книжці („Історія про Никифора", 1966 р.), Банах пише: „Никифор тут уродився, це ж безспірне, ходив у неділю до церкви, тож був православний (для докладности був греко-католиком — М.С.) називався Нетифор. Був напів лемком, батько його був поляком, помічником кухаря з Бохні".

Звідкіль ця відомість?, Бог знає.

Дещо вскладнює справу факт, що Никифора виселено як українця (мабуть, виселювано його тричі, а він безупинно вертався пішки зі Щецінського).

Банах розв'язує цю справу легко: „Всі мали виїхати, то чому ж мав би залишитися Никифор?"

В альбомі чи пак четвертій книжці питання хто батько, дещо вскладнене, бо „Польскі Словнік Біографічни" під гаслом Нікіфор подає, що вродився він, як „нешлюбна дитина Марії Деревняк", але „леґенда" приписує батьківство Никифора малярeві Т., якого образи знаходяться в каплиці парку літнища і в колишній церкві Долішньої Криниці".

Маляр Т., якщо навіть існував би, то хіба ж не був поляком, якщо його образи знайшлися в церкві, а відносно кухарчука з Бохні, постала в альбомі нова леґенда: „підкухонний упився і виговорився, що за 50 ринських погодився бути батьком нешлюбної дитини".

В альбомі є розділ „Про польськість Никифора". Щоб оту польськість умотивувати Банах пише: „Никифор хотів бути інакший і став інакшим ніж його довкілля. Сумна польськість його бачення (?), трагедія вражливости, польськість скарги в його малярстві (!) є свідоцтвом завершення Никифором школи польського життя (...) „я не намагався творити так, щоб бути популярним мистцем, не шукав як бути поляком. Я є ним" — сказав у Парижі Єжи Ґротовскі. Так сказав би Никифор якщо б умів говорити".

Звідки таке припущення?

З черги автор (альбому-книжки) подає цілу скалю ціх-ознак, що їх стрічається в польському мистецтві й у Никифора — такі як: наівність, безпосередність, простота, свобода, спонтанність, конкретність, традиціоналізм і спрощення напливаючих (?) форм, перевага гістеричних ознак у польському суспільстві та деяка психічна незрілість, дика суміш бурхливости і грації. У Никифора, як і в Бернадинів із XVII сторіччя знаходить (Банах — прим. Я.К.) спрощення композиції, уникання рисункових труднощів, перевагу змісту, дидактизм, технічні помилки, загострення засобів експресії, погорду до привабливости, наближення до народного смаку і драматизм.

Закінчення буде.

Володимир Барагура

АНТІН ДРАГАН — ЗАЧИНАТЕЛЬ І ПОДВИЖНИК „ВЕСЕЛКИ"

Картина діяльности ред. Антона Драгана була б неповною так, як неповною була б роля і заслуга Українського Народного Союзу для нашого громадсько-культурного життя, коли б не згадати одної ділянки зацікавлень і конкретної дії ред. А. Драгана — проблеми молодого покоління. Він не пропагував пустословно стереотипних у нас гасел „Молодь — наше майбутнє"!, „Дорога молодим", „Лицем до молоді!", яким наша громадська ментальність не приділяє належної уваги, але їх здійснював. Цю ділянку діяльности спочилого втратили з поля своєї уваги шанувальники в писаних і мовлених поминаннях з нагоди його смерти й похоронів.

Одним із таких вікопомних вчинків А. Драгана було покликання до життя видаваного УНС — „Свободою" журналу для дітей „Веселка, якого він був зачинателем і подвижником.

З прибуттям до ЗСА т. зв. „Нової еміґрації", що в наслідок політично-мілітарного катаклізму Другої світової війни покинула рідний край, на весь ріст виринула проблема виховання молодого покоління з допомогою друкованого мистецького слова в формі всеукраїнського соборницького журналу для дітей. До Америки прибув ряд талановитих, досвідчених працівників дитячої літератури різних галузей — поетів, письменників, ілюстраторів, редакторів, критиків, композиторів, педагогів, які в цій ділянці працювали на рідних землях за польської й німецької окупацій, а потім у таборах переміщених осіб, головно в Німеччині. Це були, між іншими: видавець, автор і довголітній голова Об'єднання Працівників Літератури для Дітей і Молоді (ОПЛДМ) Юрій Тищенко-Сірий, автор, критик, видавець, редактор дитячих книжок і журналів, реформатор нашої дитячої літератури, який спрямував її на правильні рейки і двигнув на високий літературно-мистецький, естетичний, релігійно-моральний і дидактично-виховний рівень — Богдан Гошовський, передовий дитячий поет і письменник Роман Завадович.

Почалася основна дискусія в пресі на тему відновлення і розгорнення дитячої літератури на терені ЗСА та в інших країнах нашого поселення і розгорнення дитячої літератури на терені ЗСА та в інших країнах нашого поселення. Ішлося головно про видавання всіма наявними силами одного престижевого українського дитячого журналу, призначеного для всієї української дітвори без різниці територіяльного походження, віровизнання, суспільного прошарку, світоглядового спрямування, політично-партійного переконання чи групових упереджень її батьків.

Редактор А. Драган гостинно відкрив широко сторінки „Свободи" для дискусії цієї проблеми. Трудність була в тому, що в ЗСА і Канаді діяли вже різні дитячі журнали, але вони були або конфесійні, або вузько партикулярні, призначені для окремих дитячих згуртувань, або стояли на незадовільному літературно-естетичному й виховно-дидактичному рівні. З метою об'єднання цих видань, поруч пресової дискусії, велися теж переговори з видавцями вже діючих журналів. Ред. Драган пильно стежив за ходом газетної дискусії і спробами комасації сил. Показалося, що всі зусилля створити бажаний журнал шляхом домовлення були даремні. Бачучи безвиглядність становища, ред. Драган узяв ініціятиву в свої руки, отримавши на те згоду і повновласті Головного Уряду УНС, який доручив йому зорганізувати видання.

У порозумінні з членами ОПЛДМ — Володимир Ба- Барагурою, Романом Завадовичем і Богданом Гошовським, які зуміли приєднати до співпраці найкращі письменницькі, мистецькі й педаґогічні сили, змонтовано редакційний апарат і створено соборницький дитячий журнал так щодо читачів, як і співробітників. Журнал почав виходити з днем 15-го вересня 1954 року.

Опікунча роля ред. Драгана не обмежилася до створення журналу, він далі опікувався ним і пильно зорив за його потребами, розвоєм і ростом. Робив це з великою дозою посвяти, невсипущою енергією й завзяттям, яке межувало з одержимістю. Ця його відданість „Веселці" передавалася редакції і співробітникам журналу. Поступ ішов швидко, лави співробітників різних категорій зростали постійно. Тепер поміж співробітниками-авторами „Веселка" має двоє американців.

З додатку до щоденника „Свобода", друкованого на газетному папері „Веселка" вже наступного року стала окремим виданням на журнальному папері, а незабаром почала друкуватися кольорами.

Поширювалося й коло передплатників-читачів. Діти надсилали листи до редакції та власного авторства літературні чи розвагові спроби. Журнал охопив своїм виховним впливом не лише ЗСА й Канаду, але й Австралію та інші поселення в країнах Західньої Европи з Великобританією, а окремі примірники журналу до совєтської орбіти — Польщі, Чехо-Словаччини, Румунії, Югославії. „Веселка" ввійшла до українських енциклопедій, і довідників, як теж до міжнародних біобібліографічних показників, згадана в міжародному дитячому журналі „Федрус" під редакцією професора університету Ферлей Дікінсон, Джеймса Фрейзера, який окремим письмом

(Закінчення на стор. 3)

П. Андрієнко-Данчук

НЕЗАБУТНІЙ ВЕЧІР У МЮНХЕНІ

I.

Мюнхен — небуденне місто для української спільноти на поселеннях, особливо оживає воно літнього сезону, коли до нього припливають українці з усіх частин світу і коли кімнати Українського Вільного Університету заповняються українською молоддю, дорослими — студентами і професорами, в тому часі оживають імпрезові програми з певними відзначеннями. Імпрези в більшості мають місце в УВУ, в українських церквах, в українському інтернаті „Рідна Школа", в центрах молодечих та суспільно-громадських організацій.

Одною з таких культурних імпрез на високому мистецькому рівні був літературний вечір письменниці і журналістки, співредактора щоденника „Свобода", органу Українського Народного Союзу у З'єднаних Стейтах Америки, про що й буде мова нижче.

Оцінюючи вклад в українську прозову творчість письменниці Любови Коленської, Президія Світового Об'єднання Українських Письменників „Слово" на Европу, головою якої є д-р Юрій Бойко-Блохин, відомий літературознавець, науковець і публіцист, та письменниця і вчена Олександра Сулима-Бойко (літературне псевдо Іванна Чорнобривець), запросили письменницю виступити на літературному вечорі в Мюнхені.

Цей успішний вечір відбувся, як відомо, осінню 1985 року в парафіяльному осередку, при Шенстрассе 55.

Згадуємо про нього ще раз з двох причин, а саме задля його небуденного рівня і успішности самої імпрези, яка внесла новий позитивний елемент у культурне життя тамошніх українців, або, як зазначив один з присутніх на вечорі, привернула українському Мюнхенові давнє літературно-мистецьке обличчя.

Проф. д-р Юрій Бойко-Блохин, привітавши присутніх, представив письменницю Л. Коленську і в короткому аналітичному слові про твори письменниці зазначив, що Любов Коленська почала писати ще у Львові, поміщувала свої твори в журналах „Київ", „Визвольний шлях", „Свобода", „Вісник", „Українське слово", „Америка" тощо. ...„Вона письменниця, — продовжував д-р Бойко, — але її слід уважати й публіцисткою, вона вела у „Жіночому Світі" сторінку „Що читати нашим дітям", а також поміщувала свої статті на різні літературні теми в усіх еміґраційних виданнях.

Від 1970 року працює вона в редакції „Свобода", і працювала у товаристві таких світлої пам'яті заслужених редакторів, як Давиденко, Кравців, Драган, Сосновський, Луців та інших, що було дуже корисним у розвитку її журналістичної праці. В 1981 році Любов Коленська дістала нагороду від жюрі СФУЖО, на конкурсі ім. Островерхи. 1982 року прийшла нагорода Конкурсу Українського Літературного Фонду ім. І. Франка в Чикаґо.

На її твори писали прихильні рецензії: Кость Кисілевський, Лука Луців, Микола Щербак, Юрій Соловій, Іванна Чорнобривець, Анатоль Юриняк, Іван Мандрика, Іван Кедрин, Василь Барка, Ольга Кузьмович, Ярослав Климовський, Катерина Шуль та інші. Рецензенти підкреслювали позитивність її творчости, що вказує на її значну популярність в американсько-українському читацькому світі.

„Тематика письменниці не дуже широка, але вона психологічно насичена, вона глибока. Ми стикаємося у її творах із культом самотности, в неї збірка є „Самотність", де вона пише: 'У мене доволі знайомих... Але поволі слова розпливаються... й позіхаємо, ... коли знову сам... Ранок приходить, люблю його...' — Я вказую на цю особливість, — зазначив д-р Бойко, — на самотність суспільства, в нас страшно багато тепер самотности в суспільстві, ми страшенно розмежовані, ми вітаємося, ми говоримо, але в наших словах, звичайно, буває занадто ввічливости, але не глибини, і не сердечности. І от цю рису вхопила наша письменниця, самотність є одною з її тематичних спрямувань".

„Ми знаходимо у неї раз-у-раз біль від розлуки з батьківщиною, страждання від того, що і ми і вони стаємо щораз далі один від одного через наростання психічних відмінностей, ця тема письменницею також повторюється.

„Дивуємося, що наша письменниця не пише поезій, бо те, що вона пише, часто можна б було укладати саме у віршовану форму, в неї інколи стиль так наближається до білого віршу, хочеться спеціяльно ритмізувати, коли ви читаєте, напрошується це, вона мрійлива, письменниця оспівує мрію, в неї мрійлива напіверотика, музично-словесний танець, крізь який пробивається мрійлива, може й неусвідомлена еротика, що розпливається в красі природи".

В її стилі, що надзвичайно вражає, — це перевага метафор, їх накопичення", — і ці метафори дають приємне враження, вони не вражають нас тим накопиченням, але створюють той стиль спеціяльно Коленської.

І лише зрідка вона вживає порівняння, але не звичайні — і ці порівняння вже знаходяться на дорозі до метафори."

„Я міг би привести цікаві приклади, але не хочу затримувати, ми будемо слухати твори і ми тоді почуємо краще, як те, що я сказав, у самих творах. У неї ритміка прози, тільки потрібно, щоб той, хто читає, дав ту добру інтонацію, знайшов звучання, і тоді зазвучить це як музика.

„Ви, мабуть, всі пригадуєте малювання портретів у творах Нечуя-Левицького. Гарні, соковиті українські портрети умів творити великий письменник: вів свою мову проф. Ю. Бойко, — і цитував: 'На високенькому рівному чолі, високо над ясними блискучими очима, вигнулись, як дві веселки, дві тонкі чорні, аж неначе сині брови. Як терночок, чорні швидкі очі плавали по білих, неначе підсинених білках (...). А на смуглявих щоках грав рум'янець, немов тая весняна рожа'.

„Це минуле століття, а в пані Коленської портрет інший, він є пов'язаний тісно із малюнком природи і він виникає з опису природи: 'Пахощі м'яти ворушать згадку. Забери, Улито, в пригорщу й заховай! Або піди — прилягти в трави. Там небо і рідня беріз. Голубінь і пречиста юна білість. Не думай ні про що, тільки тихенько собі смійся.

(Продовження буде)

ПОВІДОМЛЕННЯ

Повідомляємо українське громадянство, а зокрема молодь, що від 24-го лютого ц.р. Центральне Бюро Українських Подруж „Мета" знаходиться в Українському Освітньо-Культурному Центрі у Філядельфії та під його зарядом.

Дирекція „Мети" висловлює керівникам канцелярії мґрові Володимирові та Наталії Масюкам щире признання і подяку за 13-річне ведення бюра, що стануло в аванґарді змагань за українську родину, як основу збереження нашої релігійної і національної ідентичности поза межами України.

Дирекція ЦБУП „Мета", Філядельфія

Душпастир і воїн — останній капелян УГА

Св.п.о. М. Кривуцький

Минула у п'ятницю, 21-го лютого ц.р., якраз перша річниця відходу у вічність блаженної пам'яті отця-василіянина, столітнього душпастиря о. Мирона Михайла Кривуцького, ЧСВВ, останнього колишнього воїна і капеляна Української Галицької Армії, що „попри його незабутню Могилу не зможе пройти мовчки ніякий історик новішої доби України", — як писав про цього великого українського патріота і ревного Садівника у Господньому Винаградику в некролозі відразу по смерті цього священика-василіянина ред. Анатоль Курдидик у „Свободі", 16-го березня 1985 року.

Народився бл.п. отець-капелян о. Мирон М. Кривуцький 18-го липня 1884 року в селі Чижові на Золочівщині в Галичині, і вже 19-річним юнаком вступив до Василіянського Чину, де здобув свою теологічну освіту, завершуючи її дипломом на університетах у Інсбруку й Тиролю. Духовні свячення дістав о. Мирон з рук Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького в 1912 році і відтоді його шлях служіння Христові, Христовій Церкві й українському народові не припинялося, хоч перст Господній провадив його по різних землях, містах і селах рідного краю, а потім на вигнання в Европі й нарешті — на поселення в Канаді, де бл.п. отець-василіянин Мирон перебував від 1929 року і де він душпастирював кілька десятків славних літ, відзначаючись тими самими прикметами гідної подиву жертвенности й віри, які вже виявляв і молодим капеляном славної УГА.

Багатолюдні похорони цього прикладного священика-громадянина, ченця і воїна, відбулися в Вінніпеґу, 25-го лютого минулого року при участі Митрополита Владики Максима, Владики Мирона Дацюка, провінційних ігуменів чину Василіянського й Редемптористів, великої кількости священиків та вірних.

Блаженної пам'яті отець Мирон Кривуцький залишив нам свої спогади про його жертвенну службу Українській Державі, частина яких поміщена у великому й незвичайно вартісному збірникові о. Івана Лебедовича „Полеві Духовники УГА", виданому у Вінніпеґу ще в 1963 році. Ці спогади настільки цікаві й цінні, що їх, доповнивши новішими частинами дальших спогадів столітнього ченця-священика, варт було б опублікувати окремим виданням, що — сподіваємося — і станеться в недалекому майбутньому в науку теперішнім і майбутнім поколінням українських людей.

Л.В.

Комітет Тисячоліття Хрищення Руси-України — Гарвардський Проєкт
Відділ Нюарк й околиця
запрошує Представників Організацій та все Громадянство Нюарку та околиці на

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

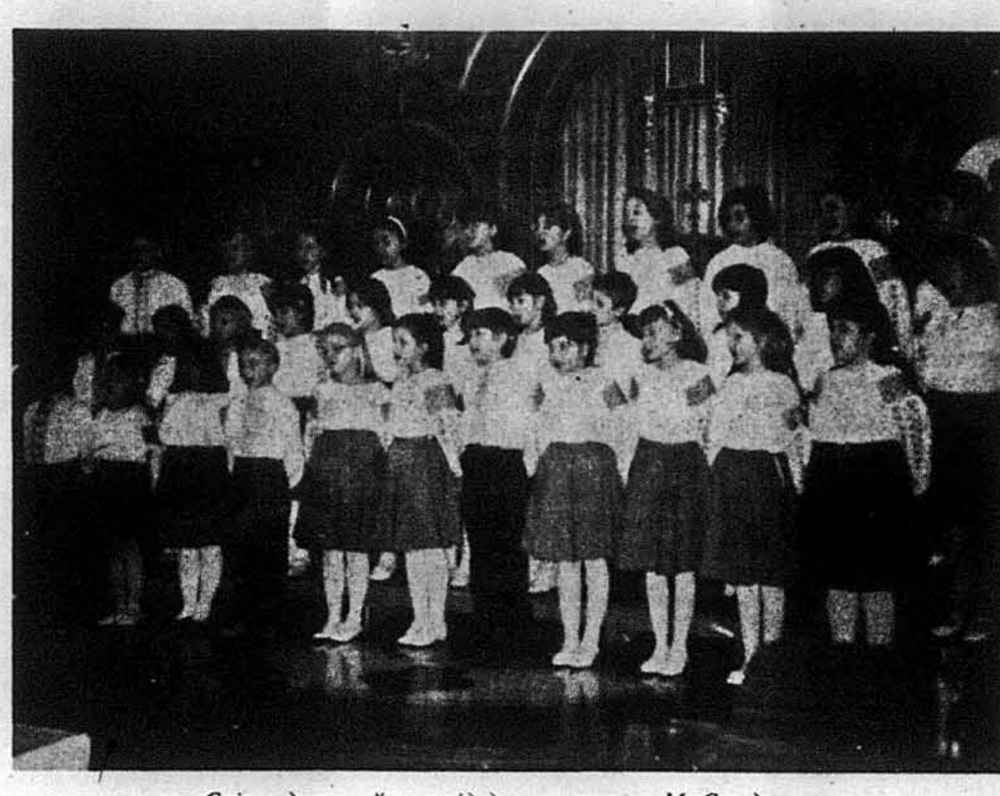
які відбудуться
в суботу, 15-го березня 1986 р., о год. 6-ій веч. в Українському Народному Домі в Ірвінґтоні
при 140 Проспект Авеню, Ірвінґтон, Н. Дж.
На порядку: звіти з проробленої праці та вибір нової Управи на 1986 р.
Просимо явитися якнайчисленніше.

УПРАВА

Концерт колядок в поклоні українським політв'язням

У неділю, 12-го січня ц.р., крім всегромадського відзначення Дня Солідарности з політв'язнями з участю ієрархів Українських Церков, в соборі свв. Володимира і Ольги в Чикаґо відбувся концерт в поклоні нескореним в'язням сумління.

Програма була старанно і цікаво приготована. Вона складалася з монтажу живого слова з фраґментів писань, листів, звернень Йосифа Тереді, Василя Кобрина, Левка Лук'яненка, о. Василя Романюка та колядок і щедрівок, співаних і граних мистецькими одиницями, що діють при соборі свв. Володимира і Ольги. В концерті взяли участь мішаний хор „Прометей" і чоловічий хор „Ірмос", диригент Роман Андрушко, новостворені жіночий хор, дириґентка Надя Савин, і дитячий хор, дириґентка Марта Стадник, та струнне тріо Ляна Білик, Надя Савин і о. Мирон Панчук. Концерт розпочався могутнім „Бог Предвічний" О. Кошиця і вступним словом о. настоятеля Маріяна Бутринського. Вступне слово присвячене було велетням духа, що своєю поставою, величезною внутрішньою силою і наснагою засвідчували і засвідчують, що на „озлиденнілій землі" вони світять як новітні Вифлеємські зірки і показують шлях і напрям.

Співає дитячий хор під дириґентурою М. Стадник.

Після цього знаменитого впровадження витворився і вимковий настрій, поглиблюваний дальшими точками. Особливо сильно прозвучали слова неповторної „Не плач, Рахиле" з драматичним сольом О. Шаруна. Слова „Не плач, глянь, діти цілі..." стали моттом, провідною думкою цілого концерту. Потім „Прометей" відспівав: „Бог природу" — Купчинського, „Різдвяний Ірмос" — А. Веделя, „Херувими Свят" — народна пісня, і „Слава во вишніх Богу" — Д. Бортнянського. На тлі хору в цій частині знаменито був прорецитований Зиновієм Маринцем вірш Олеся Бабія „А сьогодні в тюрмі десь колядує він".

Опісля виступив дитячий хор — нова перлина при церкві. Діточки відважно, свобідно і гарно відспівали: „Радуйтеся" — О. Залеського, „Ой у Вифлеємі" — народна пісня, і „На небі зірка ясна засяла" — О. Залеського. На початку, перед співом хору, виступило четверо дітей із сольовими побажаннями. І ці побажання і спів хору були чудово-зворушливою частиною концерту, підтвердженням слів „Глянь, діти цілі..." всупереч намаганням новітніх Іродів. Побажання відспівали: Адріян Чернюк, Марко Василишин, Ліля Колін, Христя Яцків. Точки мистецьких одиниць переплітались із живим словом „нескорених" в інтерпретації о. настоятеля Маріяна Бутринського. З далини, з „дому неволі" говорив Йосиф Тереля: „Нам треба розвинути найбільшу енерґію, щоб відвернути загрожуючу нам загибель...Сила народу лежить в його масі, а не в території. І ця маса має бути здоровою, не зденаціоналізованою, без власного бажання до життя".

Після цих слів у церкві залунали коляди у виконанні хору „Ірмос". При знаменитій акустиці церкви спів звучав як справжні „ангельські хори". „Ірмос" відспівав „Тайна нам ся явила", „Ой видить Бог", „Днесь поюще" і „Нова радість стала" — усі К. Стеценка. Рівнож гарно звучало струнне тріо: Ляна Білик, Надя Савин і о. Мирон Панчук. В їх виконанні присутні почули: „А воскликнули янголи" — К. Стеценка, „В Вифлеємі граді" — народна подільська, і коляда з Ковентрі — народна. Дуже оригінально звучав електричний клавесин, а виконувані точки з хорів внесли приємну різноманітність.

І знову живе слово із далини. В. Кобрин, інтерпретуючи слова Ісуса „Підете між вовків світу сього", сказав: „Ми мусимо не тільки молитися, але й активно іти життям та по мірі сил творити добро"...

В дальшій програмі виступив новостворений жіночий хор, який виконав такі колядки і щедрівки: „Дивная новина", „Ішли тріє царі", „Ой посеред двору", „Що у полі плужок оре" — усі в обробці О. Кошиця, дириґентка Надя Савин. Хор запрезентувався гарно, колядки приготовані старанно і зваживши на короткий час приготування можна ствердити, що жіночий хор має дані розвинути свою діяльність.

І ще раз виступив струнний ансамбль з хорів, а в їх виконанні: „Тиха ніч" — Ф. Ґрубера, „Глянь як цвіте рожа" — М. Прейхоріюс, „Ликуючи возграймо днесь" — народна з Білої Церкви...

Ще глибока змістом цитата із „Різдвяного звернення до завзятих атеїстів" Л. Лук'яненка: може „в церкві ваша душа не відразу пройнялась би благодійним почуттям...і ви побачили б не Христа — Бога, а Христа — Людину. Хіба ви не відчули б радісної вдячности для Того, хто задля інших людей, задля добра і спасіння їх пішов на смерть?"

Концерт закінчив величню хор „Прометей" відспіванням „На Йорданській річці" — К. Стеценка, „Щедрий вечір" — А. Гнатишина, „Возвеселімся" — народна, „Дзвони" — Р. Кашубинського, „Що то за предиво" — В. Барвінський із сольом Ганни Маринець, і „Бог ся раждає", дириґент Роман Андрушко. Цілість закінчив о. настоятель відчитанням Різдвяного листа-послання із заслання в 1947 році покійного Патріярха, тодішнього в'язня Йосифа Сліпого. Його непроминаючі слова „Бог є з нами і тут далеко на Сибірі і в тюремних казематах...Бог благословить вашу боротьбу проти антихриста... „не втратили своєї актуальности і нині.

ІКА

Ґлен Спей вшанував Героїв Крут

В суботу, 8-го лютого ц.р., в залі церкви св. Володимира була влаштована академія для вшанування річниці бою під Крутами, де молоді українські герої боронили новонароджену Українську Державу перед загрозою комуно-російської навали.

Вступним словом Володимир Балабан відкрив урочистіть та запросив хвилиною мовчанки вшанувати пам'ять поляглих під Крутами; відтак парох церкви св. Володимира о. Юліян Осадца відчитав молитву, а майстер живого слова Богдан Чапля у віршованій формі переказав історичний перебіг подій під Крутами.

Святочний реферат виголосила відома діячка на церковній та громадській ниві Евфрозина Мартинець.

Мистецьку програму вечора виконувало товариство „Дзвін" разом з місцевими артистичними силами. Відомий зі своєї жвавої діяльности вокальний квартет „Дзвін" (через відсутність Анни Плескун, цей раз це було тріо) у складі: Розалії Ґавур, Тамари Лихолай та Евфросини Мартинець, прегарно виконав дві пісні: „На могилах борців" муз. А. Гнатишина, та „Вперед" — повстанський марш, музика Григорія Китастого. Співачка Тамара Лихолай у сольових виступах виконала дві ліричні пісні: „Колискову", муз. С. Людкевича, та „Мою стежину", муз. П. Майбороди. З цих пісень війнуло на всіх духовістю, поєднаною з лицарською готовістю стати в лави боротьби за державність і волю України.

З признанням згадуємо мистецьке читання Розалії Ґавур, яка з емоційною наснагою продеклямувала вірш „Крутянська пісня" Б. І. Антонича, та Людмили Гайдар, яка деклямувала з великою експресією вірш „Поляглим під Крутами", а Галина Біровець, маючи вроджений артистичний талант, пречудово прочитала вірш „Крути". На закінчення програми чоловічий хор з Керґонксону під дириґентурою Степана Яця, виявивши зразкову вокальну дисципліну, виконав дві пісні —„Маршерують вже повстанці" та „Ми йдемо в бій".

Подякувавши присутнім та усім учасникам програми, Володимир Балабан, виконуючий обов'язки голови 54-го Відділу ООЧСУ — ініціятора Крутянського свята — запросив до буфету, який приготували пані відділу. Але в першій мірі громада була вдячна самому голові В. Балабанові за його старання та посвяту в проведенні свята про молоденьких героїв, поляглих під Крутами.

М.В-к.

Антін Драган...

(Закінчення зі стор. 2)

висловив своє признання „Веселці".

„Веселкою" користуються вчителі, виховники, матеріяли з журналу використовують на дитячих імпрезах, на радіомовленнях, передруковують їх у шкільних підручниках, тепер накльовуються спроби вжити ілюстровані історійки на „відеотейп", деякі ілюстрації з „Веселки" роботи видатних наших образотворчих мистців увійшли до їхніх монографій.

Старанням А. Драгана при журналі почала виходити „Бібліотека Веселки" і був плян видавати чотири книжкові випуски річно, але з невідомих мені причин появилося тільки шість випусків, хоч наклад їх повністю розійшовся. Дальше видання книжечок припинилося.

Для вжитку користувачів журналом вийшла брошурка „Веселка в школі" з дидактично-методичними порадами й вказівками, як послуговуватися матеріялом у навчально-виховному процесі.

Я обмежився до найважливіших моментів і етапів існування „Веселки" та накреслив їх кількома мазками, щоб на цій канві показати, на яких тривалих основах заклав ред. Драган цей дитячий журнал, що мимо різних кризових ситуацій, якими позначилася крива його розвою, він безперебійно перетривав 33 роки.

Моїм бажанням є підкреслено виділити заслуги, що їх поклав ред. А. Драган для журналу. Ідеться мені також про те, щоб теперішні й майбутні історики літератури, критики, укладачі енциклопедій, біо-бібліографічних довідників, впорядники оглядів української культури не втрачали з поля зору вкладу А. Драгана в ділянку мистецького друкованого слова, в конкретному випадку в дитячий журнал „Веселка", існування якого теж треба зараховувати до громадських заслуг його видавця — УНС.

Зробити це я вважав своїм обов'язком і сплатою боргу вдячности людині, з якою я мирно співпрацював кілька десятків років.

Головна Управа Українського Лікарського Товариства Північної Америки
зі смутком повідомляє, що дня 17-го лютого 1986 р. відійшов у Вічність

бл. п. д-р
ТОМА ВОРОБЕЦЬ

один із основоположників Українського Лікарського Товариства в Америці і Українського Червоного Хреста у Львові, довголітній член Головної Управи і почесний член Українського Лікарського Товариства Північної Америки.

ВШановній Дружині Покійного, Синам, Донці і Родині, глибокі співчуття.

Українське Лікарське Товариство Північної Америки (УЛТПА)
Відділ — Середній Ню Йорк
ділиться сумною вісткою зі своїми Членами і Громадянством, що дня 26-го лютого 1986 р., несподівано і передчасно, відійшов до Вічности

св. п. д-р мед.
Володимир Кокорудз

практикуючий лікар в Освіґо, Н. Й.

Управа Відділу висловлює глибокі співчуття опечаленій вдові п-ні Мелані, дочці Марті, замужній Левицькій з чоловіком Борисом і дітьми та дальшій родині.

Замість квітів складаємо 50.00 дол. на ЗУАДК.

9-го березня 1986 р., о 12-ій год. дня в церкві св. Андрія на Гамтремку, Миш. буде відслужена

ПАНАХИДА

по наших Дорогих, Незабутніх Батьках:

бл. п.
СТЕПАНА ЛАЗУРЕНКО
який відійшов від нас у Вічність 27-го лютого, 17 років тому, та новоспочилої

бл. п.
ЗІНАЇДИ ЛАЗУРЕНКО
що з Волі Всевишнього залишила нас 40 днів тому.

Всіх Друзів та Знайомих сердешно просимо помолитися за Їх Вічний Спокій.

РОДИНА

З глибоким смутком повідомляємо Родину, приятелів і Знайомих, тут у З'єднаних Стейтах Америки і в Україні, що в неділю, 2-го березня 1986 року відійшла у Вічність

наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАМА І БАБЦЯ

св. п.
НАТАЛІЯ ХОМАНЧУК
з дому ПАЙОНЧКІВСЬКА

родом з села Ценів, Бережанського повіту, Україна, учителька в Рідному Краю і на поселеннях.

ПАНАХИДА буде правитися у вівторок, 4-го березня 1986 р., о год. 7:30 веч. у похоронному заведенні Томаса Квіна при 35-20 на Бродвеї в Асторії, Н. Й.

ПОХОРОН в середу, 5-го березня 1986 р., о год. 9-ій ранку з цього ж заведення до української католицької церкви Чесного Хреста (31-12 - 30-та вулиця), а відтак на цвинтар св. Духа в Гемптонбутґу, Н. Й.

Залишила у горю і смутку:
мужа — МИКОЛУ
синів —
РОМАНА з дружиною ВІРОЮ і дітьми АНЕЮ і РОМЧИКОМ
ЯРОСЛАВА з дружиною ПАТРИСЕЮ та донечкою СТЕФАНІЄЮ
брата — ВАСИЛЯ і багато членів родини в Ценеві, Україна
шваґра — ІВАНА з дружиною АҐНЕС з родиною
шваґрову — КАТРЮ з мужем ДМИТРОМ і родиною
своячку — ІРИНУ ХОМАНЧУК у Монтреалі, Канада
та дальшу Родину в ЗСА і в Україні

Родина просить замість квітів жертвувати на національні цілі.

У глибокому смутку та горю повідомляємо Рідних, Приятелів та Знайомих, що в середу, 26-го лютого 1986 р. відійшла у Вічність на 91-му році життя

наша Найдорожча МАМУСЯ, БАБЦЯ, ТЕТА

св. п.
ОЛЬГА ПАНЧИШИН
з Кривокульських

абсольвент медицини, вдова по св. п. проф. д-рові Маріянові Панчишинові, сан. хорунжому УГА, учасникові Визвольних Змагань, працівник церковних і громадських організацій на рідних землях.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в четвер, 27-го лютого, ПАРАСТАС; в п'ятницю, 28-го лютого 1986 — ПАНАХИДА.

ПОХОРОН в суботу, 1-го березня 1986 р. з каплиці Музика і Син до собору свв. Володимира та Ольги, де відбудеться похорон, а опісля на цвинтар св. о. Миколая.

Горем прибиті:
син — д-р МАРІЯН А. ПАНЧИШИН
внуки — д-р МИХАЙЛО І МАРКО
синова — МЕРІ
братаниця — МАРУСЯ МАЦЬКЕВИЧ з мужем інж. ОЛЕГОМ та сином РОМКОМ
братова — МЕЛЯНІЯ КРИВОКУЛЬСЬКА
своляк — інж. ЛЮБОМИР РОМАНКІВ
та ближча і дальша Родина

Увага! Торонто й околиця! Увага!

В неділю, 16 березня 1986 р., о год. 3-тя по пол.
в залі УКЦеркви св. Евхаристії
при 515 Broadview Avenue
відбудуться

РІЧНІ ЗБОРИ
ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ ВІДДІЛІВ УНС
ТОРОНТОНСЬКОЇ ОКРУГИ

З ТАКИМ ПОРЯДКОМ НАРАД:

1. Відкриття і вибір Президії
2. Відчитання протоколу з останніх Загальних Зборів
3. Звіти Управи і Контрольної Комісії
4. Дискусія над звітами
5. Уділення абсолюторії уступаючій Управі
6. Вибір нової Управи і Контрольної Комісії
7. Доповіді представників Екзекутиви УНСоюзу
8. Запити до представників УНСоюзу
9. Затвердження пляну праці на 1986 рік
10. Внески і запити

До участи в Зборах запрошені і зобов'язані секретарі Відділів, члени Окружної Управи Торонтонської Округи та конвенційні делеґати.

У Зборах візьмуть участь:

д-р Іван О. Флис, головний предсідник УНС
сен. Павло Юзик, головний директор для Канади
Василь Дідюк, головний радний УНС

За ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Василь Дідюк, *почесний голова* — **Василь Шаран,** *голова*
Іван Шлапак, *секретар* — **Гаврило Миськів,** *касир*

Перт Амбой і околиця!

В неділю, 9 березня 1986 р., о год. 3-ій по пол.
в залі української католицької церкви
Alta Vista Place, PERTH AMBOY, N.J.
відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

до участи в яких запрошені й зобов'язані урядовці, представники і конвенційні делеґати наступних Відділів:

26, 104, 155, 168, 209, 294, 312, 332, 342, 349, 353 і 372

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття
2. Вибір Президії
3. Прийняття протоколу попередніх зборів
4. Звіти уступаючої Управи Окружного Комітету і Контрольної Комісії
5. Дискусія над звітами
6. Уділення абсолюторії Управі
7. Вибір Окружної Управи і Контрольної Комісії
8. Устійнення та схвалення пляну праці на 1986 р.
9. Доповідь головного касира УНС УЛЯНИ ДЯЧУК
10. Різні справи
11. Закриття зборів

У зборах візьме участь:

Уляна Дячук, головний касир УНС

Михайло Захарко, *голова*
Іван Бабин, *голова* — **Софія Лонишин,** *секретар*

Комітет Оборони Української Спадщини
та
Головний Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу

закликають Вас

СКЛАДАТИ ПОЖЕРТВИ
на його працю та акції для

1. **Поширювання правди про Україну**
2. **Поборювання очорнювання та зневажлювання українців**
3. **Оборони громадянських прав українців**

Пожертви просимо пересилати чеками, або поштовими переказами на:

Ukrainian Heritage Defense Fund
c/o Ukrainian National Association
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

враз із виповненим вирізком цього заклику.

Просимо подати суму пожертви, своє ім'я, прізвище та адресу.

Сума пожертви $..........................

....
ім'я та прізвище

....
число дому, вулиця

....
місцевість — стейт — поштовий код

Джерзі Сити й Околиця!

В суботу, **8 березня 1986 р., о год. 4-ій по пол.**
в залі Українського Народного Дому
при Фліт і Овкленд Авеню, Джерзі Сиі, Н. Дж.
відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
Окружного Комітету Відділів УНСоюзу
НАДГУДСОНСЬКОЇ ОКРУГИ

до участи в яких запрошені й зобов'язані члени Окружної Управи і конвенційні делеґати і по два представники наступних Відділів:

з Джерзі Сити: 25, 70, 170, 171, 270, 275, 285, 287;
з Байону: 213 і 281

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття
2. Вибір Президії
3. Прийняття протоколу попередніх Зборів
4. Звіти уступаючої Управи Окружного Комітету
5. Дискусія над звітами
6. Уділення абсолюторії Управі
7. Вибір Окружної Управи і Контрольної Комісії
8. Устійнення та схвалення пляну праці на 1986 рік
9. Доповідь ВОЛОДИМИРА СОХАНА, головного секретаря УНС
10. Різні справи
11. Закриття зборів

У зборах візьме участь:

ВОЛОДИМИР СОХАН, головний секретар УНС

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Володимир Білик, *голова*
Осип Зубрицький, *секретар* — **Меланія Мілянович,** *касир*

Як постала Українська Кредитова Кооператива „Самопоміч" в Ню Йорку

Щоб українська громада в ЗСА, а спеціяльно в Ню Йорку, мала повний образ, як постала „Самопоміч", — постараюся коротко і ясно, як член основник та член першої дирекції Кредитівки в Ню Йорку подати коротко перебіг її оснування.

В початках 1951 року колишні провідні кооперативи на Рідних землях, прибувши до ЗСА, заложили Товариство Кооператорів у Ню Йорку з думкою ширення кооперативної ідеї на американському ґрунті. На перших загальних зборах вибрано управу Т-ва в складі: інж. Ілярій Ольховий — голова; інж. Роман Раковський — містоголова; Роман Крупка — секретар; Богдан Фостяк та Степан Спринський — члени.

Зразу зродилась думка заложити „Кредитову кооперативу"; запрошено інж. Юліяна Нанасси і д-р Юрія Фединського, що був також членом основником — обидва вже тоді знали добре англійську мову — й уповноважено їх розвідати та засягнути від урядових чинників інформації, потрібні до здійснення ідеї Товариства Кооператорів — заложення Кредитівки.

В короткому часі д-р Ю. Фединський на засіданні управи Т-ва зреферував і подав конечні урядові вимоги, що потрібні були до заложення Кредитівки. Одна з найважніших вимог була справа спонзора. Рішено переговорити з бл.п. проф. Михайлом Лисогором, головою Відділу в Ню Йорку, та бл. п. Юліяном Ревасм, тодішнім головою Головної управи „Самопоміч" у Ню Йорку. Чому Самопоміч? — Кожна Кредитівка має в чартері обмежене членство до певної точно означеної групи людей,наприклад — працівники одного підприємства, парафіяни якоїсь Церкви, члени якоїсь організації. Тому рішено звернутись до Т-ва „Самопоміч", щоб воно погодилось бути спонзором Кредитівки; членом Т-ва „Самопоміч" може бути тільки особа українського походження або з нею споріднена. Таким чином Кредитівка задержала свій український національний характер.

Одержавши згоду від Головної управи „Самопоміч" бути спонзором Кредитівки, на що погодились також урядові чинники, приступлено до реалізції задуму Т-ва Кооператорів.

У 1951 році 19-го травня скликано основуючі загальні збори в церковному домі при 6-ій вулиці схід, у Ню Йорку, де тепер стоїть велика імпозантна школа Святого Юра. На цих основуючих загальних зборах присутні вписалась у члени основників та вплатили уділ. Першим вписався Роман Раковський і за ним ще 36 осіб.

Члени основники вибрали першу дирекцію, в склад якої увійшли: бл. п. Ілярій Ольховий — голова; Роман Раковський — містоголова; Степан Галамай — секретар, Богдан Фостяк — скарбник; Роман Крупка, бл. п. Михайло Лисогір і бл. п. Григорій Дудка — члени. З капіталом, що зложили на основуючих зборах в сумі 314,25 долярів, розпочала Кредитівка своє перше урядування під адресою 77 схід 7-ма вулиця, в Ню Йорку.

Усі члени дирекції працювали безінтересовно пару літ. При такій щировідданій з посвятою праці Кредитівка поборола усі труднощі не тільки від урядових чинників, але і від своїх, що не вірили в будучність її та в можливість розвою до тих меж, на яких вона є сьогодні.

Безперечно, що найбільші заслуги є і на сьогодні інж. Романа Раковського, що був промотором її розбудови і росту, Богдана Фостяка та пізніших її працівників — Григорія Дудки, інж. Ігоря Гурина, д-р Івана Сєранта, д-ра І. Кекіша та інших, котрі несли і несуть цілий тягар і відповідальність за фінансову господарку та її розвій. Це є ті, що йдуть слідами піонерів, несучи фінансову допомогу через Кредитівку своєму членству і поставили Кредитівку на сильній фінансовій базі, що сьогодні в 35-ліття існування розпоряджає 80-ма мільйонами долярів.

Розбудова цієї, однієї з найстарших, Кредитівки в Ню Йорку на сильній фінансовій базі та її престиж серед української громади, як виходить з виступів і звітів, це заслуги та осяги тих, що з бігом часу та обставин пару літ тому перейняли провід в Кредитівці.

Роман Крупка

Тенісові турніри на Союзівці

Тенісова ланка **УСЦАК**, під проводом інж. Романа Ракочого, ст., подає до відома, що на літній сезон на Союзівці заплановані такі турніри:

4-6-го липня — УСЦАК-Схід
9-10-го серпня — Подвійні гри
29-го серпня — 1-го вересня — Крайові чемпіонати УСЦАК
14-15-го вересня — Запрошенеий УНС
28-29-го вересня Подвійні гри Пласт
4-5-го жовтня — КЛК

Український Народний Союз
проголошує

ПРИДІЛ СТИПЕНДІЙ

потребуючим студентам
на академічний рік 1986-87

Стипендії будуть признані Стипендійною Комісією УНСоюзу студентам визначних університетів і каледжів, які **Є ЧЛЕНАМИ УНСОЮЗУ ЩОНАЙМЕНШЕ ДВА РОКИ,** на основі:

1. Фінансової потреби;
2. Студійних досягнень (оцінок);
3. Активности в українському громадському, а зокрема студентському житті.

Подання про стипендії, на формулярах, що їх можна набути в Головній Канцелярії УНСоюзу, слід вносити

до 31-го БЕРЕЗНЯ 1986 р., на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.
30 Montgomery St. • Jersey City, N. J. 07302

УВАГА! ПОДАННЯ НА СТИПЕНДІЇ, ЯКІ НЕ МАТИМУТЬ ВИМАГАНИХ ПРИЛОГ, КОМІСІЯ НЕ БУДЕ РОЗГЛЯДАТИ.

Вісті з Апопки

Після несподіваної смерти о. крилошанина Андрія Назаревича громада в Апопці, Фльорида, й околиці залишилась без священика. А час Різдвяних Свят зближався. Якось вдалося нам запросити з Маямі о. Богдана Скасківа, щоб до нас загостив на Різдвяні Свята і допоміг нам святочно перевести Різдво за старим стилем. Приїхавши до нас, о. Б Скасків кілька днів перед Різдвом разом із церковним комітетом місійної станиці в Апопці уложив порядок Богослужень, який був поданий в американських газетах в Орлендо і в Апопці.

В Апопці прийнявся звичай вже від років, що ціла громада спільно влаштовує Свят-Вечір-Просфору в дні 6-го січня. Так було і цього року. Жінки з Об'єднання св. Володимира приготовили 12 страв, а перед спільною вечерею відбулась скромна програма. Отець Б. Скасків поблагословив просфору, а його дружина Мирослава виголосила гарний спомин Різдвяних Свят з рідного краю.

В часі Свят-Вечері хор сеньйорів під проводом А. Кулинича відспівав кілька колядок і щедрівок. Цей Свят-Вечір громада Апопки й околиць буде довго пам'ятати.

Отець Богдан Скасків в часі свого побуту в Апопці запровадив одноденне перебування чудотворної Почаївської Божої Матері по домах, кожного дня в 6-ій год. вечером відправляв Молебень, на який приходили й сусіди. Не обійшлось і без прийнять кавою, перекуською, солодким після відправлення Молебня.

На третій день свят—Степана Первомученика припав сороковий день смерти о. крил. Андрія Назаревича. Після Служби Божої відбулася тризна, яку приготовили жінки з Об'єднання св. Володимира в Апопці і якою провадив А. Кулинич. Він і відчитав свої інформації з тризни після похорону. Цікаву інформацію подав його товариш з теологічних студій о. Богдан Скасків, а зокрема згадав про особливо щасливий перехід чехословацької границі на Захід. На цій тризні, яка була прощальною для о. Скасківа і дружини, Василь Фіцик відчитав вірш, який написав п. Дуда з признанням і подякою для о. Скасківа за його працю в Апопці.

Наша громада, однак, не залишилася без священика, бо за порадою о. Скасківа і з дозволу о. декана Федика зі Ст. Пітерсбургу, до нас приїхав о. Іннокентій Ричкун, ЧСВВ, емерит з Маямі, який не тільки щонеділі, але і щодня відправляє Службу Божу.

В дні 19-го січня, крім Йордану і свячення води, громада Апопки відзначила роковини 22-го Січня. Програмою провадив А. Кулинич. Пані Ковальчук відчитала проклямацію посадника Апопки. Реферат виголосив Остап Забишко—голова Об'єднання св. Володимира, а деклямацію про український прапор гарно виголосив п. Фічко. Програма скромна, коротка, але гарно виконана і всі присутні були дуже задоволені.

В дні 22-го січня зібралися майже всі мешканці Апопки біля ратуші для вивішення синьо-жовтого українського прапора. Там з гарною короткою промовою виступив О. Забитко. Також виступила з промовою заступниця посадника міста Апопки, бо сам посадник Джан Ленд, приятель українців, мусів виїхати на цей час. Після вивішення українського прапора всі зібрані відспівали „Боже Великий".

25-го січня жінки Об'єднання св. Володимира влаштували „Маланку". Грала оркестра. В часі відпочинку оркестри А. Кулинич при допомозі всіх присутніх відспівав коломийки про життя й працю в Апопці. На вечір „Маланки" приїхали люди з багатьох навколишніх міст, але не дописали таки самі мешканці Апопки. Були нарікання, що імпрези 1-го листопада, 22-го січня і „Маланка" не були відповідно проголошені.

Тепер громада Апопки приготовляється до академії в честь Тараса Шевченка, яку заплановано відбути 16-го березня ц. р.

А. К.

В Асторії...

(Закінчення зі стор. 1)

колишнього головного радного, двох синів з родинами, рідних в Україні і на поселеннях та засмучену громаду з якою вона була і працювала до останніх днів свого туземного буття.

Панахида у вівторок, 4-го березня о год. 7:30 вечора в похоронному заведенні Т. Квіна в Асторії, при 35-20 Бродвей. Похорон в середу 5-го березня о год. 9-ій до церкви Чесного Хреста при 31-12 30 вул. і на цвинтар св. Духа в Гемптонбургу, Н. Й.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА,
8-го БЕРЕЗНЯ 1986 р.

Ню Йорк, Н. Й. Місячні збори Т-ва „Верховина" — 184-го Відд., о год. 2-ій по пол. в домівці Т-ва „Самопоміч", 98 Друга Авеню, для вибору делеґата та заступника на 31-шу Конвенцію УНС. Просимо членів Відділу прибути на ці збори. — Полк. П. Содоль-Зілинський, предс., Б. Ластовецький, секр.

Вступайте в члени УНС

● РОЗШУКИ ●

Родина в Польщі шукає слідуючих осіб:
Роман Винярчук, евген Перхач, Микола Перхач.
Прошу писати на адресу:
JOHN BRODYLO
1605 Madison Street
Elmont, N.Y. 11003

HELP WANTED

ПОШУКУЄМО
НЯНЮ-ГОСПОДИНЮ
для опіки над 10-літніми дівчатами і провадження дому. Платня і умови праці після домовлення. Дзвонити COLLECT — **(516) 561-8526** по 6-ій год. веч. Ню Йорк, Лонґ Айленд. Українська мова побажана.

● ДО ВИНАЙМУ ●

ДО ВИНАЙМУ
ТРИ КІМНАТИ,
на третьому поверсі, для самітнього або самітньої особи. Огрівання. Прошу здвонити на число **(201) 375-8094,** від год. 4-8-ої веч.